

narchiet. Forsaauidt nemlig den ærede Rigsdagsmand formener, at Rigsretten er kommet til andre Resultater end dem, han anseer for rigtige, og derpaa vil bygge Nødvendigheden af en ny Lov, saa er dette jo vitterligt et Forhold, som i alt Væsentligt er de Sager uvedkommende, som høre til Kongeriget's særlige Anliggender. Det forekommer mig derfor at være umiskjendeligt, at Drostelsen af de Banffeligheder, de særegne Spørgsmaal, til hvilke det ærede Medlem sagde, at Rigsretsdommen kunde give Anledning, hører hjemme under Fællesforfatningens Omraade og ingenlunde, efter den hele Tankegang, som det ærede Medlem gjorde gjældende, under Rigsdagens; thi de Overfridelser, hvorover det ærede Medlem har ført Anke, hørte aabenbart ikke hjemme, enten under Indenrigsministeriet eller Justitsministeriet eller Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, med Undtagelse af et enkelt ganske underordnet Punkt, som jeg ikke skal dvæle ved. Jeg troer derfor, at Alle maae være enige med mig i, at, dersom det er en Leilighedslov, der her er Spørgsmaal om, saa hører den hen paa et andet Sted. Men jeg skal naturligviis ikke af den Grund afholde mig fra at gjøre nogle enkelte Bemærkninger, — forsaavidt som jeg hidtil har været istand til at overveie denne Sag — med Hensyn navnlig til de Punkter, hvor Lovforslaget efter min Opfattelse ikke har truffet det Rette. Jeg maa da her først bede bemærket, at der er efter vor Retsforfatning en særegen Banffelighed ved enhver Ansvarlighedslovs Affattelse, som aldrig maa tabes af Sigte, og det er, at dersom virkelig noget Punkt er tvivlsomt efter Grundloven, saa vil den virkelige Fortolkning af en saadan Grundlovstvivil ikke paa bindende Maade kunne gives i Lovsform. En virkelig bindende Fortolkning af Grundlovsspørgsmaal, dersom der var tvivlsomme Punkter, kunde kun gives paa grundlovmæssig Maade. Var der virkelig tvivlsomme Spørgsmaal med Hensyn til Omfanget af Rigsrettens Competence ligeoverfor Bevillingsmyndighedens Udøvelse, saa vilde saadanne Tvivil ikke kunne løses ad den sædvanlige Lovgivningsvei; de kunne praktisk løses ad Domsveien, de kunne grundlovmæssig løses ad grund-

lovmæssig Vei, men de kunne ikke løses ad den almindelige Lovgivningsvei. Det er et Punkt, som vi vel maae fastholde ved enhver Behandling af en Ansvarlighedslov.

Hvad dernæst de enkelte Bestemmelser i dette Lovforslag angaaer, da knytte de sig jo navnlig til Grundlovens § 52, hvorved imidlertid ogsaa burde være taget Hensyn til § 53; det ærede Medlem har meget stærkt fremhævet den ene Sætning i § 52: „Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finantsloven“, han har stillet Sagen, som om den egentlige Kjerne i Rigsdagens Bevillingsmyndighed, eller rettere sagt, i Lovgivningsmagtens Bevillingsmyndighed — thi det er jo Rigsdagen og Kongen i Forening! — havde lidt eller led noget Afbræk, noget Staar, saasnart disse Ord ikke kunde fastholdes som aldeles undtagelsesfrie; men det ærede Medlem har jo dog selv, ifølge sin Opfattelse af Forholdene følt sig dreven af en umiskjendelig Nødvendighed til at indrømme, at der kan være lovlige Overfridelser. Jeg seer jo meget vel, at hvad § 1 angaaer, kan Forholdet opfattes saaledes, som om denne Overfridelse ikke var nogen sand Overfridelse; dette er en Fortolkning, mine Herrer, ja, en nødvendig Fortolkning, men det er altid en Fortolkning. Fremdeles har det ærede Medlem med fuld Føie i § 9 optaget en Bestemmelse, som gaaer ud paa, at for Udbetalingen af de Summer, hvormed de af Rigsraadet bevilgede Bidrag fra Kongeriget til Monarchiet maatte overfride de af Rigsdagen i saa Henseende bevilgede Beløb, kan Ministeriet ikke drages til Ansvar. Ja, det er en Selvsølge. Hvorfor kan Ministeriet ikke drages til Ansvar derfor? Fordi der her paahviler Regjeringen en bestemt Forpligtelse; fordi der paaligger Kongeriget, det her repræsenterede Land, en bestemt Forpligtelse, som maa opfyldes, selv om det utænkkelige Tilfælde skulde indtræde, at Rigsdagen svigtede sin Pligt og vilde nægte de Summer, som skulde udredes; med andre Ord, fordi der var en lov hjemlet Forpligtelse til at udrede Noget; og selv om et Thing virkelig nægtede